

College Aruba financieel toezicht

Aan

De minister van Financiën en Overheidsorganisatie

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten

Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon

Geert Jansen

Datum

8 februari 2017

Ons kenmerk

Cft 201700022

Pagina

1/4

Telefoonnummer

+5999 4619081

E-mail

info@cft.cw

Uw kenmerk

Bijlage

Adres kantoor Aruba

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba

Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp

Reactie op de toelichting van Aruba op advies vastgestelde begroting 2017

Geachte heer Bermudez,

Het College Aruba financieel toezicht (CAft) heeft op 21 december 2016 de vastgestelde begroting 2017 van Aruba ontvangen. In ons advies hierop d.d. 11 januari 2017 was het CAft van oordeel dat deze begroting op fundamentele punten onvoldoende was toegelicht om te kunnen beoordelen of volledig aan de normen uit de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) wordt voldaan. Het CAft heeft u tevens geadviseerd de begroting met ANG 40 miljoen neerwaarts aan te passen. Hierop heeft u conform artikel 11 lid 4 LAft op 25 januari jl. binnen de wettelijke termijn van 14 dagen gereageerd. In de brief die voorligt, geeft het CAft zijn oordeel of in de begroting 2017 met deze aanvullende toelichting het halen van de normen uit de LAft in voldoende mate is toegelicht.

Oordeel

Uw reactie gaat uitgebreid in op de aanbevelingen van het CAft. U voorziet hiermee in een gedetailleerde nadere toelichting op de vastgestelde begroting 2017 en geeft aan momenteel geen aanleiding te zien om deze begroting aan te passen. Het CAft is van oordeel dat met deze nadere toelichting Aruba voldoende onderbouwd heeft dat de vastgestelde begroting 2017 voldoet aan de norm uit artikel 14 lid 2 LAft die behelst dat het tekort van de collectieve sector in 2017 maximaal 0,5% BBP bedraagt. Dit betekent dat Aruba bestaande geldleningen kan herfinancieren en nieuwe geldleningen kan aantrekken, zoals opgenomen in de begroting 2017, tot maximaal AWG 438,8 miljoen. Het CAft stelt vast dat realisatie van de begroting in belangrijke mate steunt op een ongekend sterke inzet op vergroting van de compliance. Realisatie van de voorziene extra belastingopbrengsten zal een majeure inspanning van de Belastingdienst vergen.

Het is daarom van groot belang om middels de uitvoeringsrapportages de belastingopbrengsten nauwgezet te monitoren en indien nodig tijdig bij te sturen, aangezien de begroting in sterke mate leunt op aanscherping van het compliance beleid en daarmee bijzonder kwetsbaar is voor tegenvallers. Het CAft adviseert daarom om corrigerende maatregelen klaar te hebben voor het geval de compliance maatregelen onvoldoende effect sorteren. Bovenstaand oordeel betreft het uitvoeringsjaar 2017. In de begroting wordt ook een meerjarige begroting gepresenteerd. Hierin stijgen de belastingontvangsten in 2018 met AWG 130,9 miljoen, ofwel 11,7% van de begrote opbrengsten in 2017. Dit is een dermate grote stijging dat, rekening houdend met de al in 2017 in gang gezette stijging, het CAft een voorbehoud maakt op de meerjarige begroting. Pas wanneer er meer inzicht voorhanden is in de gerealiseerde belastingopbrengsten in 2017 en de meerjarige doorwerking daarvan, kan het CAft een nader oordeel hierover geven.

Toelichting

Geraamde belastingopbrengsten

Het CAft heeft gevraagd naar een verklaring voor de stijging van de begrote opbrengsten uit de loonbelasting en de Belasting op Bedrijfsomzetten (B.B.O.). U geeft in uw toelichting aan dat de loonbelasting in 2016 is uitgekomen op AWG 261,3 miljoen. In 2017 is er een opbrengst begroot van AWG 309,9 miljoen. Deze stijging van AWG 48,6 miljoen wordt verklaard door economische groei (AWG 9,0 miljoen), compliance vanwege risicoselectie boekenonderzoek (AWG 12,2 miljoen), compliance vanwege aanwezigheid bij opstart nieuwe projecten (AWG 21,4 miljoen) en invorderingsacties (AWG 6 miljoen). In 2016 is op de B.B.O een bedrag van AWG 94,1 miljoen gerealiseerd en voor 2017 wordt AWG 112,0 miljoen begroot. De stijging van AWG 30,4 miljoen wordt verklaard door economische groei (AWG 3,1 miljoen), compliance vanwege risicoselectie boekenonderzoek (AWG 9,0 miljoen), compliance vanwege aanwezigheid bij opstart nieuwe projecten (AWG 15,8 miljoen) en invorderingsacties (AWG 2,5 miljoen).

Het CAft waardeert het dat u uitgebreid bent ingegaan op het verzoek om een nadere toelichting voor de stijging van beide belastingcategorieën, omdat hiermee voldoende aangetoond is dat de verwachte inkomsten bij een sterk verscherpte compliance actie ook daadwerkelijk gerealiseerd zouden kunnen worden. Allereerst constateert het CAft dat de belastingen stijgen, waarbij een belastingelasticiteit van 1 is aangehouden, ten opzichte van de grondslag 2016. Dit resulteert bij de loonbelasting in een stijging van AWG 9 miljoen en bij de B.B.O. van AWG 3,1 miljoen. Daarnaast zullen de invorderingsacties in 2017 worden doorgezet wat voor de loonbelasting tot AWG 6 miljoen en voor de B.B.O. tot AWG 2,5 miljoen aan extra begrote inkomsten zal leiden. Tot slot zijn de compliance maatregelen binnen de loonbelasting begroot op AWG 33,6 miljoen (12,9% van het resultaat uit 2016), en binnen de B.B.O. op AWG 24,8 (26,4% van het resultaat uit 2016). De extra opbrengsten van de compliance maatregelen betreffen derhalve forse stijgingen van de belastingopbrengsten.

Het is van groot belang om de voortgang van deze maatregelen gedurende het jaar nauwgezet te monitoren en deze toe te lichten in de uitvoeringsrapportages. Zodoende kan er, indien de opbrengsten van deze maatregelen achterblijven, tijdig worden bijgestuurd. Het CAft adviseert om bezuinigingsmaatregelen klaar te hebben voor het geval de compliance acties onvoldoende effect sorteren.

Heropening raffinaderij

In uw toelichting op de begroting gaat u uitgebreid in op de impact- en risicoanalyse van de heropening van de raffinaderij. Hierin wordt belangrijke aanvullende informatie verschaft over de wijze waarop de diverse posten in de begroting zijn verwerkt. Ten aanzien van de opgenomen verkoop van Fuels Marketing & Supply Aruba N.V. (FMSA) van AWG 40 miljoen in 2017, is aangegeven dat het land Aruba deze wil verkopen aan Refineria de Aruba (RdA) of, als dit geen doorgang kan vinden, aan Utilities Aruba NV. Het is voor het CAft nog niet duidelijk of het mogelijk is om FMSA aan RdA te verkopen, aangezien het CAft geen inzicht heeft in de liquiditeitspositie van de RdA. Volgens de risicoanalyse ontvangt RdA per jaar AWG 5,4 miljoen, waarvan AWG 1,8 miljoen bestemd is voor de fondsvoorziening van het EFT/ontmantelingsfonds. Graag gaan wij met u op een later moment in gesprek over deze verkoop wanneer bekend is welke entiteit FMSA zal gaan overnemen. Daarnaast is het ook met betrekking tot de heropening van de raffinaderij van belang om dit jaar nauwgezet een vinger aan de pols te houden, aangezien een vertraging bij deze heropening belangrijke directe en indirecte gevolgen kan hebben voor met name de in 2017 begrote belasting- en premieopbrengsten.

Financieringssaldo collectieve sector

U geeft aan dat verlaging van de landsbijdrage aan AZV van AWG 15 miljoen als gevolg van de heropening van de raffinaderij nog moet worden verwerkt in de begroting van de AZV. Na deze verwerking zullen de cijfers aansluiten bij de begrotingscijfers 2017 van Aruba. De raming voor de SVb, na verwerking van de heropening van de raffinaderij en de verhoging van de AOV-uitkering, laat in 2017 een overschot zien van AWG 6,8 miljoen, wat neerkomt op 0,1% BBP in plaats van de eerder begrote 0,4% BBP. Wij hebben de begroting 2017 van ATA ontvangen, die voor 2017 een overschot van AWG 1,7 miljoen laat zien. Daarmee wordt het tekort van de AZV gedekt door het overschot binnen de andere entiteiten van de collectieve sector en is dus de verwachting dat de collectieve sector in 2017 exclusief het Land geen tekort zal kennen. Tegelijkertijd betekent dit dat binnen de entiteiten van de collectieve sector naar verwachting ook geen eventuele tegenvallers op de begroting van land Aruba opgevangen kunnen worden. Aangezien de begroting van Aruba uitkomt op een financieringstekort van 0,5% BBP, gelijk aan de LAft-tekortnorm voor 2017, is het zaak om inkomsten en uitgaven vanaf de eerste uitvoeringsrapportage 2017 nauwgezet te monitoren.

Financiering en schuld

In de vastgestelde begroting bedraagt de totale financieringsbehoefte AWG 438,8 miljoen, waarvan AWG 414,3 miljoen bestemd is voor de aflossingen op bestaande leningen en AWG 24,6 miljoen voor het financieringstekort. Door de verwachte nominale economische groei van 3,3% en de beperkte omvang van het verwachte financieringstekort van 0,5% BBP zal de schuldquote van Aruba naar schatting dalen van 86% BBP per eind 2016 naar 84% BBP per eind 2017. In 2017 dient een groot pakket aan leningen te worden geherfinancierd. Het grootste deel van de aflopende leningen is op de lokale markt gefinancierd. Mede in het licht van de grootte van het bedrag is een goede afweging tussen herfinanciering op de lokale markt of op de buitenlandse markt van groot belang.

Meerjarige begroting

In uw toelichting wordt ook aanvullende informatie gegeven over de meerjarige begroting van Aruba, met name met betrekking tot de verwachte stijging van de belastingopbrengsten in 2018. Indien alle belastingontvangsten in 2017 conform begroting binnen zullen komen, dan stijgen de belastingopbrengsten van AWG 1.113,9 miljoen in 2017 naar 1.244,7 miljoen in 2018. Dit is een stijging van 130,8 miljoen ofwel 11,7% op de begroting 2017. Deze stijging wordt volgens Aruba met name veroorzaakt door rendementseffecten, zoals de eerdergenoemde compliance verhogende maatregelen. Waar in 2017 in het totaal AWG 66,7 miljoen aan rendementseffecten worden verwacht, worden de rendementseffecten in 2018 begroot op AWG 97,7 miljoen. De totale rendementseffecten komen daarmee uit op AWG 164,4 miljoen in twee jaar tijd, ofwel 16,2% van de realisatie 2016. Dit acht het CAft bijzonder ambitieus mede omdat de opbrengsten van compliance verhogende maatregelen niet ongelimiteerd kunnen blijven stijgen. Aangezien de meerjarige cijfers sterk afhankelijk zijn van deze verder verhoogde, maar onzekere compliance, maakt het CAft een voorbehoud op de meerjarige begroting.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het CAft graag bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Aruba
De directeur van de directie Financiën van Aruba